Дня 31.VII 1925. Przesyłka pocztowa opłacona ryczałtem. ВАРШАВА Рік I.

СТРАЖНИЦЯ УКРАЇНСЬКА

ВИДАВЕЦЬ І НАЧАЛЬНИЙ РЕДАКТОР Др. ТАДЕЙ КОНЧИНЬСКІ

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ Warszawa, Nowy Świat № 41 m. 27

Місячна передплата 60 сот. — Конто почтове № 1877. — Телефон 296-40.

ОТЖЕ ЗНОВУ МОСКОВСЬКІ РУКИ!...

Аґенти III-ього московського інтернаціоналу проголошують вироки смерти. Хочуть вони у нас порядкувати. В минулому році вони вбили в Лодзі аґента таемної поліції, на минулому тижні полювали в Варшаві на намічену жертву, а тепер у Львові 20-літній швець Нафталь Ботвін, комуніст, застрілив Йосифа Цехновського, б. аґента політичної поліції з Варшави. Цехновський перед кількома днями був свідком у справі Єґера й товаришів, обинувачених у фальшивому свідченню в суді. Д. 28 липня, коли Цехновський вийшов з суду, Ботвін, ідучи за ним, тричі вистрілив в нього з револьвера.

Дві рани були смертельні—кулі пройшли через серце. Цехновський упав мертвий на місці. Ботвіна схопили агенти поліції, відібравши револьвер, який ще димився.

Суддя слідчий, що прибув на місце, наказав відіслати трупа до закладу судової медицини. Ботвін у комісаріяті поліції заявив, що доконав убивства з наказу боївки. Комуністичні кола побоювалися, що Цехновський викрие на суді дійсного злочинця, а тим самим і всю партію.

До цього керовника III інтернаціоналу не хотіли допустити. Вирок смерти на Цехновського видано ще торік. Виконано його тепер в надії попередити справедливий засуд.

Отже, бачимо безсоромніше втручання московських чинників у наше публичне життя. Раніше це робили царські агенти в імя російської тиранії—сьогодня це роблять наймити III інтернаціоналу в імя большевицького терору. Нічого не змінилося—змінилися лише люде й мотиви. Та сама гидота насильства, те саме дике засліплення, ті самі юдини сребреники.

Реакційний соціялістичний уряд, прищеплений на гнилім російськім ґрунті, перетворився в крівавий терористичний трибунал, що відібрав у мас здобуту ними волю й зробив з них покірливе стадо.

Робиться це ніби-то для покращання життя людства, а в дійсности е це пропагандою московської державности під крикливим прапором соціяльної революції, замість самодержавної царскої корони.

Спанталичені люде попадають у сіті аґітації, як перед 30 роками йшли на приманку панславізму російської марки, в імя ніби-то вищої мети йдуть на службу московським дикунам. Вони оголошують боротьбу европейській суспільности, перш за все пробують підмінувати ґрунт Польщі.

Такі замахи, як на Цехновського, е доказом комуністичного терору. Раз доказано участь комуністів у замахові на Президента Річипосполитої, роля аґентів і уклінників III інтернаціоналу стае протидержавною й провокаційною. Громадянство повинно зареаґувати на це відповідним чином. Нафталь Ботвін е лише сліпим знаряддям. Дійсними виноватцями е ті, що керують такими Ботвінами та шлють гроші з Москви на большевицьке божевілля.

Відпір Европи повинен іти в двох напрямках. Необхідно потягти до відповідальности офіційний уряд совіцький, що годуе III інтернаціонал, а крім цього — зміцнити пропаганду серед нашого громадянства, щоб зробити більш відпорним слабі одиниці до глупоти й нахабства, які течуть з темної Москви.

Великий французький наступ в Мароко.

Концентраційний марш. Побідний бій під Габ-Морудіе ведено прекрасно, **завдяки концентраційному маршові французьких колюмн. Противник припинив бій і відступив на північ. Втрати французів мінімальні.**

Семі тих, що прейшли на сторону противника, просять визнати іх підданими. Територія на південь від річки Уерді—вільна від противника.

Перетомлення Ріфеїв. Аґенти Абд-ель-Кріма кажуть, що племена ріфи вичерпані бійками й зрікуться далі воювати, як що ситуація не покращае. Абд-ель-Крім вібрав ватажків племен і просив підбурювати ці племена проти французів і еспанців.

Ще лише два місяці. Еспанський премер Пріма де Рів'ера, який виїхав до Африки, заявив, що Еспанія, яка підписала з французами згоду разом воювати, надіється закінчити війну протягом двох місяців.

Окремого миру не буде. Франція й Еспанія вирішили не заключати з Абд-ель-Крімом окремого миру.

ПІДІРВАНЕ ДОВІРРЯ.

Перед війною громадяне сучасної Річипосполитої складали свої ощадности в державних касах російських, австрійських та німецьких. Найгірше поступив уряд російський, що докажемо в наступному числі цифрами. Він вивіз у Росію всі документи про зложені ощадности, які попали потім у руки большевиків. По ризькому трактатові совітський уряд мав негайно повернути майно сотень тисяч сучасних польських громадян. Але нічого не зробив. Та й де ви бачили злодія, який-би добровільно віддав украдені річі? Те саме і з совітським урядом. Не віддае і не віддасть, доки якась сила не змусить його до цього.

Це підірвало в масах довірря до складання грошей. Але це велика помилка. Так само, як-би хто не будував нової хати через те, що стару огонь знищив, або не сіяв-би наново збіжжа, бо град знищив урожай. Ощадність — то таке саме будування дому й кидання зерна в землю. Хто вагається ощажати, робить дурницю. Навпаки треба здвоїти свої зусилля.

Тому нехай кожний з довіррям іде до Почтової Каси Ощадности й складае на книжечку найдрібніший гріш. Зробить велику прислугу суспільству, але перш за все собі.

ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ ВИВЛАЩЕНЕ.

Наступні важніщі постанови Рільної Реформи.

ЩО НЕ ПІДЛЯГАЕ ВИВЛАЩЕННЮ.

Землі — власність самоврядувань — не можуть бути вивлащені. Максімум (найбільше) посідання залишено: **60 гект.** для промислових і підміських округ, **а 180 гект.** для цілої держави, за вийнятком воевідств: Новогрудського, Поліського, Волинського й адміністр. округи Виленської, де максімум посідання піднесено **до 300 гект.** для осіб, які докажуть, що їх предки господарювали на обшарах Річипосполитої принаймі з 1795 року.

По 5 арт. обшари, що не підлягають примусовому викупу, можуть бути побільшені для господарств, присвячених насінній або годовельній продукції, а також для високо упромисловених. Загальна сума підвищення, понад 180 гект., задля промисловости й т. п., **не може перевищувати 550,000 гект. у цілій державі.**

Обшари лісів і води, вжитковані для риболовства й промислу, а також сади примусовому викупу не підлягають.

ДОВГОЛІТНІ ПРАЦЬОВНИКИ.

Працьовники, що працюють понад 10 літ у теперешніх власників, або в даному маетку, емерити й ґратіялісти, мають право набути ділянки; оскільки з цього не скористаються, мають право отримати **одноразово 500 зл.,** як що працюють, і 10-кратне річне отримання, оскільки вони ґратіялісти або 2 з половиною повної річної ординарії.

Розмір сільських господарств окреслено **до 20 гект.,** за вийнятком воевідств: Поморського, Білостоцького. Новогрудського, Поліського, Волинського і адмін. округи Виленської, для яких розмір цих господарств окреслено **до 35 гект.,** городниче парцелі окреслено **до 5 гект.,** робітничі **до 1 гект.**

ЩО ПЛАТИТЬ ДЕРЖАВА ЗА БОРГИ.

Держава відповідае за борги в розмірі, правно встановленому, а власник—у такому отосункові, в якому стосункові е залишена йому частина з маетку до частини примусово викупленої.

Арендні умові можуть буті знесені при парцеляції державних маетків і не уміщених у спискові за рік перед терміном, від якого рахуеться господарський рік; арендатором дано буде 6 місяців на ліквідацію.

Парцельовані простори **перш за все повинні бути вжиті на збільшення малоземельних (карловатих) господарств, а потім на творення нових господарств.** Міністр рільних реформ може призначити в цілости парцельований простір на одну з зазначених цілей, як рівно-ж міністр може призначити даний обшар для людности з околиць, особливо перелюднених. Першенство на набуття землі мають арендатори й офіціялісти, заслужені жовніри польської армії, семі жовнірів, що загинули на війні, абсольвенти рільничих шкіл, а в тих категоріях — мешканці сусідніх сел.

При парцеляції творитимуться зразкові господарства (осередки) в розмірі 60 або 70 гект., які продаватимуться на ліцитації.

БОЛЬШЕВИКІВ ОХОПИВ ЖАХ.

Московські червоні царки лівою рукою ведуть пропаґанду переворотів у всіх державах за помічччу III інтернаціоналу, а правою рукою просять грошей, шукаючи всюди грошевих і товарових кредитів.

Але всеж не удаеться їм дістати грошей від тих, кому хочуть вони вбити ззаду ніж у спину. Зараз совітські часописи переповнені відомостями про надзвичайні викриття покладів золота або скарбів по цілій Росії. Після „чудесного" знайдення величезних скарбів у царських резиденціях і палацах бувшої російської аристократії (напр., у палаці князів Юсупових) **прийшла черга вже на підвірки й смітники.** Як кажуть ті часописи, в червоні ц. р. в смітнику б. монетного двора в Петрограді знайдено 97,809 ґрам чистого золота і 384,156 ґрам чистого серібла. З Іркутська повідомляють про величезний наплив людей, що хочуть шукати золота в Алдані. Місцева влада мусила заборонити приїздити в ці околиці. Цей наказ викликав перелюднення і гостру кризу мешканеву в Іркутську.

Одначе, відомости про всі ці багатства Росії, як рівно-ж про міліонові замовлення, які Красін привіз із собою до Лондону, при ближчому розгляді оказалися лише звичайною приманкою, з метою здобуття довіря закордону. Все це доказуе, що большевики потребують закордонного кредиту й стараються одержати його всякими способами. **Найбільш вони бояться фінансового банкруцтва. Без грошей не матимуть змоги платити своїм аґітаторам, шпигунам,** закордонним убивцям, та й без грошей не зможуть утримати в руках своїх „ідейних" комуністів у самій Росії.

Сенат за припинення ревіндикації церков.

При прийнятті бюджета міністерства віроісповідань Сенат ухвалив резолюцію, яка закликае Уряд припинити ревіндикацію церков і закривання православних парафій до вирішення цього питання в законодавчому порядку.

Короткі відомости з цілого тижня

Америка протестуе проти замахів на її громадян у Китаї. Стверджено, що вбили М. Пальмера, орґанізатора т-ва для кольонизації Манджурії, й захопили д-ра Горвада, директора клініки фундації Роквеллера — жовніри диктатора Манджурії Чанґ-Тсо-Ліна. З огляду на те американський консулят в Харбіні вислав протест до Чанґ-Тсо-Ліна. Американське ж посольство в Пекині звернулося з гострою нотою до китайського уряду, домагаючись уреґулювання справи екстериторіяльности.

Німецькі провокатори під ключем. Поліція тчевська викрила керманичів і орґанізаторів переворотової німецької організації „Stahlheim". Арештовано студ. Вальпуского, що їхав до Польщі, й знайдено при ньому список організаторів відділів у Польщі.

ПОКАРАННЯ КОМУНІСТІВ В ЕСТОНІЇ. Процес 77 провідників комуністичного повстання в Естонії закінчився. Головний керовник замаху Гайдеман засуджений на кару смерти. Трьох засуджено на досмертну вязницю. Решті вимірено кару від 10 літ до 1 року вязниці.

ПОРАЗКА ЛИТВИНІВ У КЛАЙПЕДІ. З огляду на поразку литвинів підчас останніх повітових виборів у Клайпеді, литовська преса домагаеться зміцнення там литовської аґітації.

ПАЛАЦ СУЛТАНІВ ЗАМІНЕНО НА ДІМ ГРИ. Турецький уряд віддав в аренду одному закордонному товариству палац б. султана Ільдз-Кіоск за суму 30,000 фунтів штерлінґів. У цьому палаці буде улаштовано готель, кінематоґраф, кабарет і дім гри.

ЧУТКИ ПРО ПОШИРЕННЯ МАЛОЇ АНТАНТИ. Шираться чутки, що ніби-то в серпні місяці мае відбутися в Ліоні конференція представників Малої Антанти, двох балтийських держав, Греції і инших держав балканських. Мае обговорюватися питання про вступ до Малої Антанти деяких балтийських і балканських держав.

СТРАЙК В АНҐЛІЇ. В Анґлії вибухнув страйк у ріжних фабриках. Страйкуе кілька десятків тисяч робітників.

БОЛГАРСЬКИЙ МИТРОПОЛИТ У ВАРШАВІ. Переїздом на з'їзд представників християнських церков у Стокгольмі, Варшаву відвідав болгарський митрополит Степан, який склав візиту представникам вищої влади.

НІМЦІ І ЛІҐА НАЦІЙ. Лондонські ґазети повідомляють, що французькі дипльомати вирішили не квапитися з прийняттям Німеччини до Ліґи Націй.

Spółka Wydawnicza Powszechna, Szpitalna 1.